

Streszczenie raportu „Efekty wsparcia udzielonego podmiotom ekonomii społecznej ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego – etap I”

Pracę badawczą pt. *Efekty wsparcia udzielonego podmiotom ekonomii społecznej ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego* (EFS) zrealizowano na potrzeby ewaluacji wsparcia udzielonego ze środków EFS podmiotom ekonomii społecznej (PES) w perspektywie finansowej UE 2007-2013 oraz 2014-2020. W jej ramach obliczono wskaźniki ekonomiczne i społeczne charakteryzujące kondycję PES będących beneficjentami EFS (projektodawcy lub odbiorcy działań nakierowanych na rozwój ekonomii społecznej) oraz pozostałych podmiotów.

Liczba beneficjentów projektów współfinansowanych z EFS w latach: 2010, 2012, 2014, 2016 zmieniała się w zależności od zaawansowania wdrażania perspektyw. Wśród organizacji pozarządowych liczba projektodawców EFS mieściła się między 0,5 tys. (w 2016 r.) a 1,7 tys. (w 2012 r.), natomiast grupa odbiorców projektów nakierowanych na rozwój ES była liczniejsza - między 2,0 tys. (w 2016 r.) a 5,1 tys. (w 2014 r.). Łączny udział beneficjentów EFS wśród organizacji pozarządowych maksymalnie wyniósł 8,0% (w 2014 r.). W zdecydowanie mniejszej zbiorowości aktywnych spółdzielni socjalnych (liczącej od 0,4 tys. w 2012 r. do 0,9 tys. w 2016 r.) pojedyncze podmioty realizowały projekty (poniżej 1%), ale udział odbiorców działań dotyczących EFS był zdecydowanie wyższy (od 39,4% w 2016 r. do 60,6% w 2014 r.).

W ramach pracy badawczej zidentyfikowano szereg cech wyróżniających beneficjentów EFS w latach 2010-2016 na tle pozostałych podmiotów, tj. takich, które nie realizowały projektów EFS oraz nie korzystały ze wsparcia jako odbiorcy działań dedykowanych rozwojowi ekonomii społecznej. Szczególnie widoczne to było wśród organizacji pozarządowych, między 2010 r a 2016 r.:

- największy udział beneficjentów EFS wystąpił w grupie fundacji, a także organizacji o ogólnopolskim zasięgu działania lub wykraczającym poza granice kraju;
- analizując główną dziedzinę działalności, najwyższy udział projektodawców EFS odnotowano wśród organizacji prowadzących działalność związaną z *rynkiem pracy, aktywizacją zawodową*, z kolei najwyższy udział odbiorców projektów EFS wśród organizacji prowadzących działalność w dziedzinie *pomocy społecznej i humanitarnej oraz rozwoju lokalnego, społecznego i ekonomicznego*;
- beneficjenci EFS posiadali wyższy potencjał zatrudnieniowy, co przejawiało się częstszym zatrudnianiem na podstawie stosunku pracy oraz wyższą przeciętną liczbą zatrudnionych w tej formie pracowników (od 19 do 31 osób wśród projektodawców oraz od 14 do 17 osób wśród odbiorców działań dotyczących ES wobec od 6 do 8 osób wśród pozostałych organizacji);
- zwiększyła się przeciętna liczba osób zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych, dla których organizacje stanowiły główne źródło utrzymania wśród projektodawców i organizacji nieobjętych wsparciem (odpowiednio z 11 do 36 osób oraz z 5 do 6 osób), natomiast wśród odbiorców wsparcia dotyczącego ES zmniejszyła się (z 23 do 5 osób);
- beneficjenci EFS charakteryzowali się wyższym niż pozostałe organizacje odsetkiem osób z niepełnosprawnością wśród zatrudnionych, szczególnie w 2016 r. (udział zatrudnionych z niepełnosprawnością stanowił 14,4% wśród projektodawców, 15,5% wśród odbiorców działań dotyczących ES i tylko 5,3% wśród pozostałych organizacji);
- beneficjenci EFS deklarowali przychody na wyższym poziomie niż pozostałe podmioty, ponadto przeciętne roczne przychody wyraźnie wzrosły wśród projektodawców EFS (z 2,3 mln zł do 4,4 mln zł), nieznacznie wśród odbiorców działań dotyczących ES (z 0,5 mln zł do 0,6 mln zł), natomiast w grupie nieobjętej wsparciem utrzymały się na tym samym poziomie (0,2 mln zł);
- wśród odbiorców działań dotyczących ES zaobserwowano wzrost udziału przychodów ze źródeł rynkowych (z 23,2% do 31,5%) natomiast wśród projektodawców i pozostałych podmiotów – spadek (odpowiednio z 37,2% do 24,9% i z 42,4% do 39,5%);
- beneficjenci EFS częściej niż pozostałe podmioty deklarowali problemy w prowadzonej działalności, w szczególności: *problemy w kontaktach z administracją publiczną, trudności ze znalezieniem pracowników i problemy wynikające z procedur i przepisów prawnych*.